

Událost jako „kvantum“ (či „atom“)

Ladislav Hejdánek

jedná se o část původního dokumentu:

[2008](#)

- ♦ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 23. 9. 2008
- ♦ philosophical diary – record, Czech, origin: 23. 9. 2008

Událost jako „kvantum“ (či „atom“)

Budeme si muset zvyknout na to, že „atomy“, tj. nejmenší, dále už nedělitelné kousky skutečnosti, nejsou částice, ale nejmenší „události“ (nemusíme vždy předpokládat, že jenom té nejnižší úrovni, toho nejzákladnějšího, „prvního řádu“, tedy primordiální). A totéž platí pro „kvanta“, i když tam už první krok byl učiněn, když se ukázalo, že kvanta se někdy „chovají“ jako částice, zatímco jindy jako „vlny“. Oč tu jde: nově předpokládaná superstruna nejen nemůže být považována za úsečku stále stejně dlouhou, jen se rozmanitě „mrskající“, ale samu úsečku je třeba chápat jako děj, dění, nikoli za nějaký substrát dění (tedy za nějaký „objekt“, jak o tom někteří mluví). A pak ovšem se otvírá celá problematika „události“ jakožto událostného dění, které má svůj počátek i konec. Jenom tam, kde se jedné události resp. několika spolupracujícím událostem podaří se zapojit do tzv. „smyčky“, lze mluvit o relativní a dočasné „trvalosti“, která ovšem musí být vytvořena resp. vytvářena, a pak udržována. Sama povaha myšlení události nedovoluje, nýbrž naopak přímo zakazuje oddělit či vydělit z události něco neudálostního, něco, co se sama neděje, aby se pak událost mohla popisovat jako to, co se s tímto vyděleným a odděleným, nedějícím se „substrátem“ dění vlastně jakoby povrchu děje. Což jinými slovy znamená odmítnutí samého konceptu „strun“ jako toho, co při jejich „mrskání“ zůstává beze změny.

(Písek, 080923-1.)